

Neskrývejte křehkost stáří

Při pravidelné týdenní katechezi hovořil papež František o kultuře odhození, o starých lidech, kteří jsou opuštění dokonce i svými rodinami, jsou křehcí a zranitelní.

01.06.2022

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Krásná modlitba starého člověka, kterou nacházíme v žalmu 71 a kterou jsme slyšeli, nás vybízí k

rozjímání o silném napětí, které provází období stáří, kdy se vzpomínka na překonané námahy a přijatá požehnání stává zkouškou víry a naděje.

Zkouška přichází sama o sobě se slabostí, která doprovází pouť křehkostí a zranitelností stáří. A žalmista - starší člověk, který se obrací k Hospodinu - výslovně zmiňuje, že tato zkouška se stává záminkou k opuštění, podvodům, přetvářce a aroganci, kterým jsou občas staří lidé vystaveni. Je to forma zbabělosti, na kterou se v naší společnosti specializujeme. Je to pravda! V této společnosti odhození, v této kultuře odhození, jsou starší lidé odsouváni na vedlejší kolej a trpí těmito věcmi. Ve skutečnosti není nouze o ty, kteří zneužívají věku starých lidí, podvádějí je a zastrašují tisíci způsoby. Často čteme v novinách nebo slyšíme ve zprávách o starých lidech, kteří jsou bez skrupulí

podvádění, aby se zmocnili jejich úspor; nebo kteří jsou ponecháni bez ochrany nebo opuštění bez péče; nebo kteří jsou uráženi různými formami pohrdání a zastrahování, aby se vzdali svých práv. I v rodinách - a to je vážné - se dějí takové krutosti. Starší lidé jsou vyhozeni, opuštění v domovech důchodců, děti je nenavštěvují, a pokud ano, tak jen párkrát do roka. Starší lidé se ocitli přímo v existenčním koutě. A to se děje: děje se to dnes, děje se to v rodinách, děje se to neustále. Musíme se nad tím zamyslet.

Celá společnost si musí pospíšit s péčí o stále početnější a často i opuštěnější staré lidi, kteří jsou přitom pokladem. Když slyšíme o starších lidech, kteří jsou zbavováni své samostatnosti, bezpečí, a dokonce i domova, chápeme, že rozpolcenost dnešní společnosti vůči starším lidem není problémem občasných mimořádných událostí, ale rysem

kultury odhození, která otravuje svět, v němž žijeme. Starý člověk v žalmu se svěřuje Bohu se svým zoufalstvím: “Vždyť moji nepřátelé o mně mluví”, říká, „ti, kdo na mě číhají, spolu se umlouvají. Říkají: Bůh ho opustil, pronásledujte ho a chopte se ho, už ho nikdo nezachrání.“ (v. 10-11). Důsledky jsou fatální. Stáří nejenže ztrácí svou důstojnost, ale člověk dokonce pochybuje, že si zaslouží i nadále žít. Proto jsme všichni v pokušení skrývat svou zranitelnost, tajit svou nemoc, svůj věk a své stáří, protože se obáváme, že jsou předsíní ke ztrátě naší důstojnosti. Položme si otázku: je lidské vyvolat tento pocit? Jak je možné, že moderní civilizace, tak vyspělá a výkonná, tak špatně snáší nemoci a stáří? A skrývá nemoc a stáří? A jak je možné, že politika, která tak usiluje o vymezení hranic důstojného života, je zároveň necitlivá k důstojnosti láskyplného

soužití se starými a nemocnými lidmi?

Starý člověk v žalmu, který jsme slyšeli, tento starý člověk, který vnímá své stáří jako porážku, znovu objevuje důvěru v Hospodina. Cítí potřebu, aby mu někdo pomohl. A obrací se k Bohu. Svatý Augustin v komentáři k tomuto žalmu nabádá starého člověka: „Neboj se, že budeš ve stáří opuštěn. [...] Proč se bojíš, že tě [Pán] opustí, že tě zavrhne v době tvého stáří, proč se toho bojíš? Kdy tvá síla selže? Vskutku, právě tehdy bude jeho síla v tobě, když tvá síla selže“ (PL 36, 881-882), tak říká Augustin. A starý žalmista se dovolává: “Ve své spravedlnosti mě vyprošť a vysvobod, nakloň ke mně svůj sluch a zachraň mě! Buď mi ochrannou skálou, pevností k mé záchraně, neboť tys moje skála a tvrz.” (v. 2-3). Tato prosba svědčí o Boží věrnosti a obrací se na jeho schopnost otřást svědomím, které je

odkloněno necitlivostí k podobenství smrtelného života, který musí být zachován ve své celistvosti. Znovu se modlí takto: „Bože, nevzdaluj se ode mě, Bože můj, na pomoc mi pospěš! Ať se zastydí a zahynou moji protivníci, ať se odějí hanbou a potupou, kdo hledají mou zkázu.“ (v. 12-13).

Vskutku, hanba by měla padnout na ty, kdo zneužívají slabosti nemoci a stáří. Modlitba obnovuje v srdci staršího člověka příslib Boží věrnosti a požehnání. Starší člověk znovu objevuje modlitbu a vydává svědectví o její síle. Ježíš v evangeliích nikdy neodmítá modlitbu těch, kteří potřebují pomoc. Starší lidé mohou díky své slabosti učit ty, kteří jsou v jiném věku, že se všichni musíme odevzdat Pánu a dovolávat se jeho pomoci. V tomto smyslu se musíme všichni poučit ze stáří: ano, stáří je dar, který je chápán jako

odevzdání se do péče druhých,
počínaje samotným Bohem.

Existuje tedy „magisterium
křehkosti“, které neskrývá křehkosti,
ne. Jsou skutečné, existuje realita a
existuje magisterium křehkosti, které
nám stáří dokáže věrohodně
připomínat po celou dobu lidského
života. Neskrývej stáří, neskrývej
slabosti stáří. To je poučení pro nás
všechny. Toto magisterium otevírá
rozhodující obzor pro reformu naší
vlastní civilizace. Reformu, která je
nyní nezbytná ve prospěch soužití
všech. Marginalizace starších lidí jak
pojmově, tak prakticky poškozují
všechna období života, nejen období
stáří. Každý z nás dnes může myslet
na starší lidi v rodině: jaký k nim
mám vztah, jak na ně vzpomínám,
jak je navštěvuji? Snažím se, aby jim
nic nechybělo? Respektuji je? Starší
lidé, kteří jsou v mé rodině:
vzpomeňte si na matku, otce,
dědečka, babičku, strýce, přátele...

Mám je vymazat ze svého života?
Nebo si k nim jdu pro moudrost,
životní moudrost? Nezapomeň, že i
ty budeš starým mužem nebo ženou.
Stáří přichází pro každého. A tak, jak
bys chtěl, aby se s tebou zacházelo ve
stáří, zacházej dnes se starými lidmi.
Jsou pamětí rodiny, pamětí lidstva,
pamětí země. Střež staré lidi, kteří
jsou moudrostí. Kéž Pán dopřeje
starším lidem, kteří jsou součástí
církve, velkorysost této výzvy a
provolání. Kéž nás tato důvěra v
Pána nakazí. A to pro dobro všech,
jich, nás i našich dětí. Děkuji.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
neskryvejte-krehkost-stari/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/neskryvejte-krehkost-stari/) (05.08.2025)